

II

(Akty o charakterze nieustawodawczym)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) NR 550/2011

z dnia 7 czerwca 2011 r.

ustalające, na mocy dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, pewne ograniczenia w zakresie wykorzystania międzynarodowych jednostek z tytułu projektów związanych z gazami przemysłowymi

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając dyrektywę 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiającą system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie oraz zmieniającą dyrektywę Rady 96/61/WE⁽¹⁾, w szczególności jej art. 11a ust. 9,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Ostatecznym celem Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC), która została zatwierdzona decyzją Rady 94/69/WE z dnia 15 grudnia 1993 r. dotyczącą zawarcia Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu⁽²⁾, jest doprowadzenie do ustabilizowania koncentracji gazów cieplarnianych w atmosferze na poziomie, który zapobiegałby niebezpiecznej antropogenicznej ingerencji w system klimatyczny. Aby osiągnąć ten cel, całkowity globalny wzrost średniorocznej temperatury powierzchniowej nie powinien przekroczyć 2 °C ponad poziom sprzed rewolucji przemysłowej, co potwierdzono na konferencji w Cancun poświęconej zmianom klimatu, która odbyła się w grudniu 2010 r., oraz w „porozumieniu kopenhaskim”. Ostatnie sprawozdanie z oceny przygotowane przez Międzyrządowy Zespół do spraw Zmiany Klimatu (IPCC) pokazuje, że aby osiągnąć ten cel, rok 2020 musi być ostatnim rokiem wzrostu emisji gazów cieplarnianych w skali światowej. Oznacza to zwiększenie globalnych wysiłków przez wszystkie kraje o dużej emisji.

(2) Jeśli chcemy sprostać temu wyzwaniu, rynki uprawnień do emisji dwutlenku węgla będą musiały odegrać kluczową rolę. Umożliwią nam one osiągnięcie naszych celów po niższych kosztach, a także będą wspierały bardziej ambitne postawy. Ponadto rynki uprawnień do emisji dwutlenku węgla mogą być skutecznym sposobem na transfer finansowania do krajów rozwijających się i pomóc nam w osiągnięciu uzgodnionego w Kopenhadze pakietu międzynarodowego finansowania w wysokości 100 mld dolarów. Będzie to wymagać znacznego zwiększenia istniejących mechanizmów, w tym reformy mechanizmu czystego rozwoju (CDM) w celu zwiększenia wykorzystania standardowych poziomów bazowych i stworzenia nowych mechanizmów rynkowych.

(3) Protokół z Kioto, który został zatwierdzony decyzją Rady 2002/358/WE z dnia 25 kwietnia 2002 r. dotyczącą zatwierdzenia przez Wspólnotę Europejską Protokołu z Kioto do Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu i wspólnej realizacji wynikających z niego zobowiązań⁽³⁾, określił cele w zakresie redukcji emisji dla 39 stron protokołu na okres 2008-12 oraz ustanowił dwa mechanizmy tworzenia międzynarodowych jednostek, które strony protokołu mogą wykorzystać do kompensowania emisji. Mechanizm wspólnego wdrożenia (JI) przewiduje tworzenie jednostek redukcji emisji (ERU), natomiast mechanizm czystego rozwoju (CDM) przewiduje tworzenie jednostek poświadczonych redukcji emisji (CER).

(4) JI oraz CDM są tak zwanymi czystymi mechanizmami kompensującymi, w których ramach tona zredukowanych emisji gazów cieplarnianych daje prawo do emisji tony gazów cieplarnianych gdzie indziej. Chociaż systemy takie na ogół sprzyjają ograniczeniu kosztów globalnej redukcji emisji, umożliwiając podejmowanie działań w państwach, w których jest to bardziej opłacalne, nie wspierają one wysiłków zmierzających do redukcji niezbędnych w ramach dążeń do osiągnięcia celu „2 °C”.

⁽¹⁾ Dz.U. L 275 z 25.10.2003, s. 32.

⁽²⁾ Dz.U. L 33 z 7.2.1994, s. 11.

⁽³⁾ Dz.U. L 130 z 15.5.2002, s. 1.

- (5) Aby utrzymać globalne ocieplenie poniżej 2 °C, Unia przyjęła stanowisko, że zobowiązania państw uprzemysłowionych powinny być uzupełnione odpowiednimi działaniami łagodzącymi ze strony krajów rozwijających się, w szczególności tych najbardziej zaawansowanych. Równolegle szeroki międzynarodowy rynek uprawnień do emisji dwutlenku węgla powinien ulegać stopniowym zmianom, zapewniając niezbędne redukcje w skali globalnej w efektywny sposób, dzięki czemu międzynarodowe jednostki mogą być generowane w odniesieniu do redukcji emisji osiąganych poniżej poziomu odniesienia ustalonego poniżej emisji przewidywanych pod nieobecność środków zmierzających do redukcji emisji. Wymaga to odpowiednich działań łagodzących ze strony krajów rozwijających się. Podczas gdy udział krajów najsłabiej rozwiniętych w mechanizmie czystego rozwoju powinien się zwiększyć, bardziej zaawansowane kraje rozwijające się powinny stopniowo przechodzić na uczestnictwo w sektorowych mechanizmach rynkowych i ostatecznie w kierunku systemów typu „limit i handel”⁽¹⁾.
- (6) Udział w JI i CDM jest dobrowolny, podobnie jak decyzje umożliwiające wykorzystanie jednostek w systemach handlu uprawnieniami do emisji. Istnieje zatem różnica pomiędzy jednostkami, które mogą być wygenerowane, a jednostkami, które sygnatariusze protokołu z Kioto zdecydowali się dopuścić do wykorzystania na mocy danego prawodawstwa krajowego. W tym kontekście dyrektywa 2003/87/WE już wykluczyła wykorzystanie jednostek przyznanej emisji, a dyrektywa 2004/101/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽²⁾ umożliwiła użycie niektórych jednostek JI i CDM, przy zachowaniu zharmonizowanych ograniczeń w zakresie wykorzystania międzynarodowych jednostek pochodzących z projektów nuklearnych, projektów związanych z użytkowaniem gruntów i leśnictwem oraz pod warunkiem, że państwa członkowskie będą mogły zezwolić podmiotom gospodarczym na wykorzystanie określonych ilości innych rodzajów międzynarodowych jednostek. Dyrektywa 2003/87/WE przewiduje przyjęcie zharmonizowanych przepisów wykonawczych dotyczących ograniczeń w zakresie wykorzystania jednostek międzynarodowych.
- (7) Należy ograniczyć wykorzystanie międzynarodowych jednostek z tytułu projektów obejmujących trifluorometan (HFC-23) i podtlenek azotu (N₂O) z produkcji kwasu adypinowego (zwanymi dalej „projektami związanymi z gazami przemysłowymi”). Jest to zgodne z konkluzjami Rady Europejskiej z października 2009 r., w których zachęca się kraje rozwijające się, w szczególności te bardziej zaawansowane, do podejmowania odpowiednich działań łagodzących. Ogromna większość projektów związanych z gazami przemysłowymi jest zlokalizowana w zaawansowanych krajach rozwijających się mających wystarczające możliwości samodzielnego finansowania tanich redukcji, a przychody uzyskane z tych projektów w przeszłości powinny wystarczyć na ich sfinansowanie. Wprowadzenie ograniczeń w wykorzystaniu jednostek emisji gazów przemysłowych, w szczególności poparte podjęciem odpowiednich decyzji na poziomie międzynarodowym, powinno przyczynić się do osiągnięcia bardziej zrównoważonego geograficznego rozmieszczenia korzyści wynikających z mechanizmów ustanowionych na mocy protokołu z Kioto.
- (8) Projekty związane z gazami przemysłowymi powodują obawy związane z ochroną środowiska. Wyjątkowo wysoka rentowność niszczenia HFC-23 stanowi impuls do kontynuowania produkcji i wykorzystania w zarejestrowanych zakładach chlorodifluorometanu (HCFC-22), substancji znacznie zubożającej warstwę ozonową i będącej gazem cieplarnianym, w maksymalnym poziomie dopuszczonym w ramach metod prowadzenia danych projektów. W konsekwencji produkcja HCFC-22 może być wyższa niż w przypadku braku projektów. To z kolei podważa „Porozumienie montrealskie z 2007 r. w sprawie dostosowania produkcji i zużycia HCFC” w ramach Protokołu montrealskiego w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową⁽³⁾, przewidujące przyspieszone wycofywanie HCFC-22 z użycia innego niż jako materiał wsadowy. Jest to również sprzeczne z zasadą finansowania przez państwa członkowskie wycofywania produkcji HCFC-22 poprzez składki na wielostronny fundusz przewidziany w ramach protokołu montrealskiego. Te wysokie stopy zwrotu skutkują zakłóceniem impulsów ekonomicznych i konkurencji oraz przeniesieniem produkcji od producentów kwasu adypinowego mających siedzibę w UE do producentów zarejestrowanych w państwach trzecich. Znacznie bardziej korzystne traktowanie producentów kwasu adypinowego uczestniczących w mechanizmach ustanowionych w ramach protokołu z Kioto niż producentów przystępujących do programu unijnego począwszy od 2013 r. zwiększy ryzyko podobnych przesunięć produkcji oraz wystąpienia wzrostu netto emisji globalnych. W celu ograniczenia zakłóceń impulsów ekonomicznych i konkurencji oraz w celu zapobieżenia ucieczce emisji gazów cieplarnianych, uzasadnione są ograniczenia w zakresie wykorzystania tych międzynarodowych jednostek.
- (9) Międzynarodowe jednostki z tytułu projektów związanych z gazami przemysłowymi nie przyczyniają się do transferu technologii ani do koniecznego długofalowego przekształcania systemów energetycznych w krajach rozwijających się. Redukcja poziomu tych gazów przemysłowych poprzez JI lub CDM nie przyczynia się do redukcji emisji w skali globalnej w najbardziej efektywny sposób, gdyż wysokie zyski uzyskiwane przez podmioty prowadzące projekty nie są wykorzystywane na redukcje emisji.
- (10) W art. 11a ust. 9 dyrektywy 2003/87/WE przewiduje się zastosowanie całkowitych ograniczeń w zakresie wykorzystania określonych jednostek. Odpowiednim krokiem

(1) Konkluzje Rady – Przygotowanie do 16. konferencji stron UNFCCC, Cancun (29.11–10.12.2010); 3036. posiedzenie Rady ds. Środowiska, Luksemburg, 14.10.2010; oraz konkluzje Rady – Stanowisko UE dotyczące konferencji kopenhaskiej w sprawie zmian klimatu (7–18.12.2009); 2968. posiedzenie Rady ds. Środowiska, Luksemburg, 21 października 2009 r. potwierdzone przez konkluzje prezydencji Rady Europejskiej w Brukseli z dnia 29/30 października 2009 r.

(2) Dz.U. L 338 z 13.11.2004, s. 18.

(3) Protokół montrealski w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową, dostosowany i zmieniony na 19. posiedzeniu stron protokołu montrealskiego (w dniach 17–21 września 2007 r.).

jest zastosowanie takiego ograniczenia w przypadku projektów związanych z gazami przemysłowymi. Całkowite ograniczenie wykorzystania jednostek najskuteczniej eliminuje niepożądane skutki tych jednostek w zakresie konkurencji i ochrony środowiska, zwiększa opłacalność redukcji emisji w skali globalnej oraz poprawia skuteczność rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla w zakresie ochrony środowiska poprzez zachęcanie do inwestycji niskoemisyjnych.

- (11) Zgodnie z art. 11a ust. 9 dyrektywy 2003/87/WE, środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu powinny obowiązywać od dnia 1 stycznia 2013 r., która to data zgodnie z przywołanym artykułem przypada więcej niż sześć miesięcy oraz mniej niż trzy lata od dnia przyjęcia rozporządzenia. Wspomniane środki nie mają wpływu na wykorzystanie jednostek emisji gazów przemysłowych do wypełnienia zobowiązań w zakresie zgodności w 2012 r.
- (12) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są zgodne z opinią Komitetu ds. Zmian Klimatu,

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 7 czerwca 2011 r.

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Od dnia 1 stycznia 2013 r. zakazuje się wykorzystywania międzynarodowych jednostek z tytułu projektów związanych z niszczeniem trifluorometanu (HFC-23) i podtlenku azotu (N₂O) z produkcji kwasu adypinowego, do celów art. 11a dyrektywy 2003/87/WE, z wyjątkiem wykorzystania jednostek uzyskanych w wyniku redukcji emisji przed 2013 r. z istniejących projektów tego typu, które mogą być stosowane w odniesieniu do emisji z instalacji objętych ETS UE, które miały miejsce w trakcie 2012 r., co będzie dozwolone do dnia 30 kwietnia 2013 r. włącznie.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem jego opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

W imieniu Komisji
José Manuel BARROSO
Przewodniczący